

Քը շատ քիչ նշանակութիւն ունի. նա սովոր չէ խօսքով հասկանալու, լսելու. նրան միշտ մտրակ է հարկաւոր: Այս մի դառն և ցաւալի իրողութիւն է: Մեր հասարակութիւնը, ձեռքերը ծալած, պառաւ կնոջ պէս ասում է. «խօսքս կը գայ, ինչ անենք, Աստուծոյ կամքն է», առանց մտածելու որ Աստուծո մարդուն միտք ու չորքը է տուել իր անձը կառավարելու, և այդ Աստուծո տուած չնորքն ու միտքը նրանք չեն գործածում, այլ «քանքարաթափաղոց չար ծառայի» նման կապած պահում, ժանդարմացում են: Մեր պօլիցիան թէ և ստիպում է մարդու մնալ, բայց ինչ կարող է անել պօլիցիան: Նմա խօսքէ կարող մօր պէս մեր ետեւից վազել: Ինչ արեց մեր պօլիցիան, շատ շատ այցելեց մի քանի «յայտնի» փողոցներ, ցրվեց 100—200 օրինակ «խօսքայի առաջն առնելու խորհուրդներ» բրօշիւրներ, ուրիշ ոչինչ: Բայց տես որ բացի «յայտնի» փողոցներից կան նաև հասարակ յետ ընկած խուլ փողոցներ, որտեղ ընտելւում են հազարաւոր մահկանացու ընտանիքներ, ժողովրդի մասսան: Եւ մեր մի քանի թաղերը, մասնաւոր Պարսից թաղը դեռ մնում են սոսկալի աղափարութեան մէջ. այդ երեք քաղաքամասերում այնպիսի աղտոտութեան հորեր կան, որ կարելի է ասել շտեմարան են խօլեքայի: Երեւակայեցէք այդ թաղերի ընտելիները ամէն մէկը իր տան մէջ ունի մի կամ երկու հոր, որոնք արտաքնոցի տեղ են ծառայում. կան հորեր, որոնք 10—15 տարւոյ փողոված են և այդ երկար տարիների ընթացքում լցվել են աղբով և ժլատ կամ չունենոր տանտէրը չունի 10—15 բուրլի, որ իր աղբը թափել տայ և այդպէս ամէն տուն պահում է այդ դարձելի հորերը, որոնցից բուրլում է սոսկալի դարձնողութիւնը:

Մեր պօլիցիան ստիպում է քաղաքի «յայտնի» փողոցները մարդու պահել, աւելել, խտանել, բայց չէ մտածել և մոռացել է քաղաքի մէջ անտեսանելի անմաքրութիւնը: Այդ Պարսից թաղի և այլն անմաքրութիւնը ինքն ըստ ինքեան խօլեքա է և ուրիշ տեղից թող չը սպասեն խօլեքայի:

Հրաւիրում ենք ոստիկանութեան ու շաղկապի խօլեքայի այդ շտեմարանների վրա. թող մեր հասարակութիւնը ինքը մտածէ իր առողջութեան մասին, հոգ տանի մաքրութեան և առողջապահութեան մասին, որտեղ կեդրոնացած է այնտեղ էլ շուտ մոտեցէ է դործում ամէն հիւանդութիւն: Եւ ընդհակառակը, որտեղ ապրում են առողջապահօրէն մաքրասէր մարդիկ, այնտեղ մոտեց չեն գործում ոչ մի տարախոլիկ հիւանդութիւններ, ապացոյց որ խօլեքան միշտ Պարսկաստանից է գալիս և ոչ Շվեյցարիայից, որտեղի ընտելիները գիտեն մարդու պէս ապրել:

Երեւակայի

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐՈՒՆ

Մօսկվա, 12 յունիսի

Մօսկվայի մի խումբ հայ օրերորդների ու երեւոսասարգների հրատարակութեամբ լոյս ընծայվող ժողովածուի տպագրութիւնը ուշացաւ. հրատարա-

կիչներին անկախ պատճառներով: Այժմ ցնդորից արդէն ստացված են ձեռագիրները և յանձնված տպագրութեան: Հրատարակիչները խնդրում են այն անձանց, որոնց մօտ գտնվում են ժողովածուի բաժանորդագրութիւնը, շտապէն ուղարկել թերթին ու փողերը Մօսկվա հետեւեալ հասցեով՝ Москва, Тверская улица, номера Фальцгей-Фейн, № 201, Студенту Тиграну Иоаннисянц.

Ժողովածուի ղեկը տպագրութիւնից յետոյ հաւանականօրէն կաւելացվի: Բաժանորդ կարելի է գրվել վճարելով 60 կ.: Ահա ժողովածուի բովանդակութիւնը: Պատա. Տօնկա (Բուրլայների աղափարութեան պատմութիւնից), Թարգմ. Բարաքեկովանց.—Վ. Հիւգօ և Խառլիա (Գարիբալդիի ժամանակ), քաղաքագրութիւնը թարգմ. Տ. Յովհաննիսեան.—Ալէն ընդ ական, Թարգմ. Մ. Տէրեան.—Մի հայեացք Տաճկաստանի դրութեան վրա (Գաղտնիքի բուրլայական սարսափներ) զրբոյկից, Թարգմ. օր. օր. Ն. Ն.—և Մ. Բ.—Ն.—Կալի, փոխադր. Սանդալ.—Տպագրութիւնը Պարսկաստանից, Ե. Թաղիանտեան.—Սով. Ա. Չարդարեան.—Ֆրանս-Գերմանական պատերազմ, Տ. Յովհաննիսեան.—Կօլմարի դատարարի տեսիլքը և Գրօշակակիր, Թարգմ. Տ. Յովհաննիսեան.—Հնդկական դրոյց, օր. Մ. Ալիմեան.—Օր. Նեկրասովայի յօդուածը Բաֆֆիի մասին, Թարգմ. օր. Մ. Պետրոսեան.—Էվկլիմա (կրթական), Ա. Խառլիան.—Գաղթի մասին (Երեւանի), Թարգմ. Տ. Յովհաննիսեան.— Խելադար (Չլատովսկոյ), Թարգմ. Մ. Սարգսեանց:

Տ. Յովհաննիսեան

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Երեւ, երեւոյեան 11 1/2 ժամին Թիֆլիս հասաւ Կովկասեան կառավարչապետ Երեմիանով իր ամուսնու հետ:

Էլմիսեան «Արարատ» ամսագրի վերջին համարում տպագրված է կաթողիկոսական ընտրութեան հետաքրքրական պատմութիւնը:

ՇՈՒՇՈՒՅ յունիսի 14-ից մեղ գրում են. «Բաղադրեց եկողները խօլեքան վերջապէս բերեցին և մեղ մօտ երէկ և այսօր խօլեքայով հիւանդացան ինչ դէպք է եղել: Հիւանդացաններից երկուսը մեռել են: Բաղադրեց եկողների թիւը շատ մեծ է: Բաղադրեց մինչև այստեղ ոչինչ կարանտին չի կայ. եկողներին չեն գնում» արդեօք առողջ են նրանք թէ հիւանդ: Տեղիս ոստիկանութիւնը ոչինչ չէ անում. ինքն ժողովուրդն էլ վերին աստիճանի անհոգ է: Թուրքերի թաղում արտաքրութիւնները արտաքնոցներից բաց առաւելներով են հոսում. այդ թաղով անցնելիս մարդուս դուրսը պտտում է անտանելի դարձահոտութիւնից: Քաղաքը փող չունի, որպէս զի առողջացողը (սանիտարական) որ և է միջոցների ձեռնարկի: Հարկաւոր էր անպաշտօն օգնութիւն, սակայն հիմա գողէ արդէն ու է, քանի որ էպիդեմիան մտել է արդէն մեր քաղաքը»:

ԲԱԳՈՒՅ մեղ գրում են. «Անցեալ տարի կարգաւորեց լրագրիւններում, որ բաղադրեց ա. Ար. սէն Կրասնինիկեան խոստացել է հայ երգիչ պ. Մովսիսին, որը գնացել է Խառլիա, իր ձայնը կատարելագործելու համար՝ ամսական 50 բուրլով ուղարկել: Սակայն պ. Կրասնինիկեան, ինչպէս լսում ենք, ձգտութեամբ կատարել է իր խոստումը միայն 5 ամիս, իսկ ապա դադարել է երիտասարդ երգչին փող ուղարկելու:» Մենք հրաժարում ենք այդ լուրին հաւատալու և յոյս ունենք որ պ. Կրասնինիկեան կը շտապէ հերքել այդ լուրը: Հակառակ դէպքում, եթէ լուրը ճիշդ է, ինչ անտանելի դրութիւն կը լինէր մեր տաղանդաւոր երգչին համար՝ յանկարծ անօգնական մնալ օտարութեան մէջ»:

ԹԻՖԼԻՍԻՍԻՍ տիրող չոր եղանակի պատճառով ընտելիներից շատերը սկսել են արդէն թողնել քաղաքը և հեռանալ այլ և այլ ամառանոցներ:

Տեղական մամուլի մէջ կարդում ենք, որ ԿՕՋՕԲ աւանում, պ. աւանապետի նախագահութեամբ, կազմված է սանիտարական յանձնաժողով, որի վրա պարտաւորութիւն է դրվում Կօջօրը մաքրելու համար անհրաժեշտ միջոցների ձեռնարկելու:

Յունիսի 17-ին և 19-ին երեկոյեան, լաւ անձրև եկաւ ԹԻՖԼԻՍԻՍԻՍ և փոքր ինչ հովացրեց օդը:

ԹԻՖԼԻՍԻ Ժիաքաշ երկաթուղու դիւրեկտօր պ. Բաղդէ թողնում է իր պաշտօնը և վերադառնում է իր հայրենիքը, Բէլգրադ: Մեր Ժիաքաշ երկաթուղու գլխաւոր վարչութեան կարգադրութեամբ, որը գտնվում է Բէլգրադի Բրիտէլ քաղաքում, Բաղդէի տեղ նշանակված է Թիֆլիսի Ժիաքաշ երկաթուղու դիւրեկտօր՝ Բէլգրադեան ինժեներ պ. Վիկտօր Գրանիկուս:

Յունիսի 17-ին տեղի ունեցաւ ԹԻՖԼԻՍԻՍԻՍ, բողոքական գերեզմանոցում, Թիֆլիսի դատաստանական պալատի աւագ-նախագահ՝ Փօն-Վէնդրիլի թաղման հանդէսը: Թաղման հանդիսին ներկայ էին՝ Կովկասեան կառավարչապետի օգնական Կոմ Տատիչեւ, Թիֆլիսի նախագահապետը, Կովկասեան նախագահական դատարանների մի քանի նախագահներ և ուրիշ բարձրաստիճանի անձինք: Բաղմամբ պատկերը դրվեցան հանգուցեալի դադարի վրա, մանաւանդ Կովկասեան նախագահական դատարանների կողմից ուղարկված պատկերներ: Կար և մի պսակ Թիֆլիսի նախագահական դատարանի նախագահ պ. Բիկովի ընտանիքի կողմից, նմանապէս մի պսակ Թիֆլիսի երդուեալ հաւատարմատարների կողմից:

Քաղաքագլուխը, որպէս հաղորդում է «ԲԱՅԵԱՅԵ» լրագրիւրը, չափազանց վնասակար համարելով երեւանց համար այսպիսի չորերին դպրոցներում պարապելը, դիմեց Կովկասեան ուսումնարարական շրջանի հոգաբարձուին խնդրելով հարկաւորել մասնաւոր դպրոցների վարչութիւններին՝

աւան է, որ այդ հագուստը քիչ շահելի թվայ, դուր գայ տիկնոջը: Միւս օրը կը տեսնէք, որ ինքը նոյնպէս հագած ունի մի աւելի չեղել և անմտածում, թէ իր ամուսնին իր կարողութեամբ չէ կարող հաւասարելով առաջինի հետ: Մի ուրիշ են օրինակ, որը պարզ ապացուցանում է, թէ որ աստիճանի դարգացած է մեր մէջ շտապութիւնը: Տիկնիւր այսօր հիւր է գնացել իր հարուստ բարեկամներից կամ ծանօթներից մէկի տունը: Յանկարծ այնտեղ նրա աչքին ընկնում են բոլորովին նոր տեսակի կահ-կարասիք և տան դարձարանքի ուրիշ առարկաներ: Նա դարձեալ շտապում է նոյն բաներով դարձարան և իր տունը՝ չարտելով մի կողմ հիւրը: Չէ որ հիւրն է մեծ փողով նստել խնդը վաճառականին: Այդպիսի օրինակներ հազարաւոր են, որոնց յիշել անգամ մարդուս ցաւ է պատճառում: Իսկ խեղճ վաճառականը լուր է, կարծես այդպէս պէտք է լինի: Եթէ նկատեք որ և է տիկնոջ, թէ ինչ հարկաւոր են այդ շտապ ծախսերը, ահա ինչպիսի պատասխան կը ստանաք. «Ժամանակի պահանջ է, ինչպէս կարելի է ջանել, տեսնողները ինչ կասն»:

Ահա, սիրելի ընթերցող, տեսնում էք, թէ որքան կեղծ է հասկացված մեր մէջ ժամանակի պահանջը և լուսավորութիւն բառերի նշանակութիւնը: Կապիւթիւն, ձեւակաւութիւն, արտաքին

արձակել աշակերտներին ամառվան ամիսներին:

Պօլիցիայի հրամանով, ոստիկանապետի վարչութեան կողմից սանիտարական մասի վրա հսկող նշանակված է Գ. Պալլօլ:

«Բազմի» լրագրիւրը հաղորդում է, որ յունիսի 14-ին Բաղադրեց նախագահական վարչութեան մէջ կայացաւ բժիշկների նիստը՝ որոշելու համար թէ Բաղադրեց տարածված խօլեքան nostras է թէ asiatica: Այդ հարցին բժիշկները միաձայն պատասխանելով, ասեցին որ Բաղադրեց տարածված խօլեքան ասիական է:

Պաշտօնապէս հաղորդված է մեղ հետեւեալը. «Բաղադրեց նախագահապետ հաղորդում է, որ յունիսի 16-ին Բաղադրեց խօլեքային հիւանդանոցները մտել են 39 հոգի. հիւանդների ընդհանուր թիւից մեռել են 34, բայց դրանից հիւանդանոցներից դուրս մեռել են 22, ընդամենը 56, առողջացել են 8, դրանցից եկողները 8 հոգի են: Հիւանդանոցներում մնացին 118. հիւանդանոցները տարած հիւանդների ընդհանուր թիւից տեղացիները 7 են, եկողները 32. Մեռածների ընդհանուր թիւից տեղացիները 21 են, եկողները 35. Կուրա տանող ճանապարհի վրա Գիվիլիում յունիսի 13-ին խօլեքայից մեռաւ երեք տարեկան մի աղջիկ. նոր հիւանդացոյցներ այնտեղ դեռ չը կան: Բաղադրեց հիւանդացան 2 և մեռան 3 եկողներ, մնացին 4. դրանցից 1 եկող է: Սպիտակ քաղաքում հիւանդացան 4 հոգի, բոլորը եկողներ, մեռաւ 1 եկող, մնում են 5 հոգի, դրանցից եկողները 4 հոգի են»:

Պաշտօնապէս հաղորդված է, որ Շուշու քաղաքային հիւանդանոցը մտաւ 1 հոգի, հիւանդանոցից դուրս հիւանդացել է 1, ընդամենը հիւանդանոցում 5 հոգի են, հիւանդանոցից դուրս 2, մեռանոցներ չը կային: Յունիսի 16-ին խօլեքայից մահվան 3 դէպք է եղել Շուշու շտապէ վրա ճանապարհորդների մէջ:

Բաղադրեց նախագահապետ պաշտօնապէս հաղորդում է, որ յունիսի 17-ին հիւանդանոց մտան 46, դրանցից եկողները 36 են, տեղացիները 10, առողջացան 6 հոգի, եկողները մեռան 20. դրանցից եկողները 12 են, տեղացիները 8, մնացին 138. դրանցից եկողները են 118, տեղացիները 20. հիւանդանոցից դուրս մեռան 25, դրանցից եկողները 8, տեղացիները 17: Շտապիւում հիւանդութեան 4 դէպք է նկատվել. Բաղադրեց չը վաճառեց հիւանդացել են 7 հոգի, տեղացիներից 2, եկողները 5, մեռան 9. դրանցից տեղացիները 3 են, եկողները 6, մնում են 7 հոգի. դրանցից տեղացիները 3 են, ուսման 4. Թիֆլիսի նախագահապետի յունիսի 16-ի հաղորդութեան համաձայն, Միքայիլեան հիւանդանոցում լինեալ Ռիբակիւնա երէկ, յունիսի 17-ին, գիշերը մեռաւ: Հիւանդանոց ուղարկված թիֆլիսացեան

փայլ, ճոխութիւն, չեղողութիւն, շտապութիւն և այլ սրանց նման չարիքներ, ահա այն բաները, որոնք, ըստ մեր վաճառականի հասկացողութեան, հանդիսանում են մեր առաջ, որպէս լուսավորութեան և ժամանակի պահանջի ներկայացուցիչներ: Եւ որքան խոր արմատ են ձգել այդ չարիքները մեր վաճառականի ընտանեկան կեանքի մէջ: Յաւալի է:

Յարգելի տիկնիւնք. աշխատեցէք հեռացնել ձեռքերից այդ սպանիչ և վնասակար տարրը, մտէք ձեր ամուսնու դրութեան մէջ, տեսէք թէ ինչպիսի հոգեկան սանձանքներ է կրում, մինչ մուրհաւի փողը վճարում է. սիրեցէք չափաւորութիւն, ծառայեցէք ձեր կոչման—եղէք անտես, մայր, նուիրեցէք ձեզ նոր սերունդի կրթութեան գործին, ներշնչեցէք նրանց մէջ մարդասիրական և բարոյականութեան ոգի: Ահա այն գաղափարները, որոնցով դուք պէտք է առաջնորդվէք: Եթէ ինքներդ մի բան անել չէք կարողանում, գոնէ օգտակար էք ձեր կարողութեան չափ քաղաքակրթեալ ազգերի փորձերից, նրանց մեր երկրի պահանջներին հետ յարմարացնելով: Տեսէք թէ ինչ անդունդն է ձեզ տանում ձեր ընդունած ուղղութիւնը: Շտապութիւնից որ ազդն է օգուտ քաղել, որ մենք եւ քաղաքը:

Բազում. Մարդանան

ՖԻՐԱՆՍԻԱԿԱՆ ՆԱԽԱԳԻՆԱՑՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

MESSAGERIES MARITIMES

(ՄԵՍԱԺԵՐԻ ՄԱՐԻՏԻՄ)

Կանոնադր և ուղղակի երթևեկություն լՕՆԴՈՆԻ և ԲԱԹՈՒՄԻ մէջ և փոխադարձ
Ուրբաթ, 26 յունիսի (8 յուլիսի), դուրս կը գնայ ԲԱԹՈՒՄԻՑ TAMISE (ՏԱՄԻՉ)
նաւը, նաւապետ CHARVET (ԿԱՐՎԷ) գէպի Կ. Պօլիս, Մարսէլ, Հալլը, Լօնդօն, մանկույ
և միջանկեալ նաւահանգիստները:

Ազգայնական ԲԱԹՈՒՄԻՄ՝ ՄԱԼԱՎԱԶԻ, ԹԻՖԼԻՍԻՄ՝ ՀԵՃՈՒԲԵԱՆՑ, իսկ ԲԱԹՈՒՄԻ
մէջ՝ ԳՕԼԻՆԻՍՏ:

(№ 23)

1—2

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Հ. Յ. ՕՐԲԵԼԻ

Սօյալական փողոց, սեփական տանը № 15—16

ԸՆԴՈՒՆՈՒՄ Է ՀԻԱՆԴՆԵՐԻՆ

Առաւօտեան 12 ժամից մինչև 2 ժ. և երեկոեան 5 ժամից մինչև 7 ժ.

Կիրակի և տօն օրերին առաւօտեան 8 ժամից մինչև 2 ժամ կէսօրից յետոյ:

(№ 145)

62—150

Виктория Ретина
мыло олео-вазелиновое
РОЯЛЬ-КОНОГ
ДУХИ ВЫСШЕГО ДОСТОИНСТВА
ИКСКОРОНАКСЪ И ВЮЛЕТЬ.
О-ДЕ-КОЛОНЫ РОЯЛЬ
РАЗНЫХЪ ЗАПАХОВЪ
Высочайше утвержденный
комъ Товариществъ торговыхъ агентовъ
и Баку.
(91—№ 57)

ՎԻԿՏՈՐԻԱ-ՐԵՏԻՆԱ
Օլեո-վազելինեան սափօն
ՐՕՅԱԼ-ԿՕՆՈԳ
աւետարարական
ԻԿՍԿՈՐՈՆԱԿՍ և ՎԻՕԼԵՏ
Անուշահոտութիւններ
ՕՐԵԿՕԼՕՆ ՐՕՅԱԼ
Օղորտ, ծաղկաշէնք
ՉԱՆԱԶԱՆ
ՀԱՆՍՈՐԻ
Գեղարքածական ապրանքներ
Բարձրագոյն հաստատութեան մէջ օրինուած
Ընկերութեան և Բաղուն
49—50 (5)

НЕМЕЦКАЯ ГОСТИНИЦА

HOTEL NIEMIECKI, «ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ՀԻՒՐԱՆՈՅ» գտնվում է ՎԱՐՇԱՎԱ-
ՅՈՒՄ, քաղաքի կենտրոնում, նորից վերաշինված, ունի 90 կահավորված նամիսներ-
որոնց սարք ու կարգը ամենալաւ արտասահմանեան հիւրանոցների սենեակներին է
նման: Նամիսների գինը 50 կոպեկից մինչև 3 ռուբլի օրական, անկողնով և ծառայով:
Հիւրանոցում կայ ընթերցարան-գրադարան, որտեղ ստացվում են հայերէն «Մշակ» և
«Նոր-Դար» լրագիրները, հիւրերի համար անվարձ: Կայ բէստօրան, տեղեֆօն, քաղցրե-
ղենների խանութ, բաղնիսներ:

Հիւրանոցի կառքերը գտնվում են բոլոր երկաթուղային կայարաններում:

(№ 21)

25—130

(2.)

ԵԼԷԿՏՐԱԿԱՆ ԼՈՒՍԱՆՈՐՈՒԹԻՒՆ	ԳԱԶԱՑԻՆ ՆՈՐ ՇԱՐՃԻՉՆԵՐ
Ուժի հասցնելը տարածություն վրա.	Օտտօ սիստեմայի, որոնք իրանք իրանց են ուղղում ու օժտում:
ՏԵԼԵՖՈՆՆԵՐԻ ՍԱՐԳԵԼԸ.	Գազի համար — ամուսինց,
Էլեկտրական նշաններ.	ՐՕՍՏՕՎ (Գօնի վրա) — — — նաւթից,
ՋԱՆԳԱԿՆԵՐ	Մեծ Սաղօլայա փողոց,
ԳԱԼՎԱՆՕՊԼԱՍՏԻԿԱ.	24 — — — անտրացիտից,
Էլեկտրոլիդ.	— — — կէրօսինից
Ակումուլատորներ, էլէմենտներ,	ՐՕՏՈՎԷ (на Дону) 1/2-ից մինչև 120 ձիու ուժի:
ՇԱՆԹԱՐԳԵԼՆԵՐ.	ԲՐ. ԳԼԵՅՈՎԵ
Նախահայրեր և ծրագիրներ ձրե- արար.	Շողեմքենյաններ մեծ արագու- թեան.
(91—№ 5)	Большая Садовая, 24. 71—100 (Կ. 2.)

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ

ԽՐԻՄԵԱՆ

Կենսագրական տեսութիւն (պատկերով)

Խ. ՄԱՆՈՒՄԵԱՆԻ

Գնել կարելի է գրավաճառանոցներում: Գինն է 40 կ.: Օտար քաղաքներից գիմել
հեղինակին, «Մշակ» խմբագրատուն:

(№ 45) 2—5

ՊԱՆԱԽՈՆ ՏԷՐ-ՅԱԿՈՎԼԵԱՆԻ

ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆԻՑ ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ

ԳԻՄՆԱԶԻԱԿԱՆ ԵՒ ՐԵԱԼԱԿԱՆ ՀԻՆԳ ԴԱՍԱՐԱՆՆԵՐՈՎ

Ընդունում և պատրաստում է աշակերտներ գիմնազիայի, ռեալական ուսումնարանի,
լադարեան ճեմարանի մինչև հինգերորդ դասարանում. նոյնպէս ղեմեմէնի, տեխնիկական և
այլ միջնակարգ ուսումնարանների համար:

Պանսիօնում աւանդում են կրօն, հայոց եկեղեցական պատմութիւն, մեկնութիւն պա-
տարագի հայոց, հայոց լեզու (հայերի համար), ռուսերէն, ֆրանսերէն, գերմաներէն, լատի-
ներէն, յունարէն, վրացերէն, թուրքերէն լեզուներ, թուաբանութիւն, ալգեբրա, երկրաչափու-
թիւն, ընդհանուր պատմութիւն, ռուսաց պատմութիւն, ընդհանուր աշխարհագրութիւն,
Ռուսաստանի աշխարհագրութիւն, ընկածական պատմութիւն, նկարչութիւն, գրութիւն, խմբա-
կան երգեցողութիւն, երաժշտութիւն, պար, մարմնամարզութիւն:

Աշակերտներ ընդունվում են թօշակաւորներ, կիսաթօշակաւորներ և երթեկներ:
Պանսիօնում դասախօսում են գիմնազիական և ռեալական ուսումնարանի ուսուցիչներ:
Հասցէն. Тифлисъ, Сололаки, Вельяминовская улица, домъ № 11.

(№ 148)

20—20 (Գ)

Միայն ֆարբիկային այդ մարկա կրելով, վաւեր
է համարվում.

ՄԻ ՀԱԶԻՐ

Մեղրից և խոտերից պատրաստված մաշկ-կա-
րակա և կօնֆէաներ

Լ. Գ. ՊԵՏԵ ԵՒ ԸՆԿ. ԲՐԵՍԼԱՎԻՍԻ ՄԷՃ:

Ֆիմիական վերլուծութեամբ և բժշկական
փորձերով ապացուցված է, որ այդ պրե-
պարատները չեն պարունակում առողջու-
թեան համար որ և է վնասակար բաղա-
դրութիւններ, և այդ պատճառով նրանց
ներմուծումը Ռուսաստան և նրանց այդտեղ
ձախելը թոյլատրված է:

Գինը. շէշ 1 ռ. 25 կ. և 2 ռ. 40 կ. կօն-
ֆէաները 30—50 կոպ:

Գլխաւոր պահեստ Ռուսաստանում՝
Վ. ԱՌԻՐԻՍԻ մօտ

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳԻՄ, Կօլօկօնայա 13/19

Վաճառվում է Ռուսաստանի բոլոր ղեղա-
գործարաններում և ղեղաներում:

(91—№ 127) 10—16 (ամսի 10 և 25)

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՁԱՏՈՒՆ Է-ԼԵԿՏՐԱ

(Թիֆլիսում, Վորոնցովի արձանի դի-
մաց, Մակկերի ղեղաւան վերնայարկում).
Ընդունվում են ամեն տեսակ լուսա-
նկարչական պատուէրներ, մաշկերի գնեցողի:
Պատուէրները կատարվում են մաքուր և
խնամքով: Նկարչական գործերը կատարվում
են նկարիչ Պօղոս ՏԷՐ-ԱՍԱՏՈՒՐԵԱՆԻ: № 20

КРАСКА для ВОЛОСЬ
В. ГЕНА
ВЪ ВЪНѢ
ИЗЪ
ГРЕЦКИХЪ
ОРЪХОВЪ.

ОХРАНИТЕЛЬНАЯ
МАРКА.

БЕЗВРЕДНОЕ СРЕДСТВО ДЛЯ
БЫСТРАГО ОКРАШИВАНИЯ
ВОЛОСЬ И БОРОДЫ ВЪ ЧЕРНЫЙ
РУСЫЙ, ТЕМНО-И СВѢТЛО-
КАШТАНОВЫЙ ЦВѢТЪ.

ЦѢНА ЗА ФЛАКОНЪ
съ ПЕРЕСЫЛКОЙ 3 Р.

ГЛАВН. СКЛАДЪ для РОССІИ
В. АУРИХЪ въ С. ПЕТЕР-
БУРГѢ КОЛОКОЛЬНАЯ 18.

8—10 (ամսի 25)

(№ 140)

ԴԵՂԱԳՈՐԾ Ա. Ս. ԱՐԻՍՏԱԿԵԱՆԻ ՊԱՇՏԵՍ ԵՒ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ղեղերի, մորթիի ղեղեկացնող և հոտաւեա, նոյնպէս և առող-
ջապահական նիւթերի և տնտեսական գործիքների, բացված է Կոլիկայում, Վորոնցովի
արձանի հանդէպ, բժշկապետ Նաւասարդեանի առաջին մասն. հիւանդանոցի տակ:
(№ 67) 3—100 (Կ. 2.)

ԹԻՖԼԻՍԻ ԲԱՂԱԳԱՅԻՆ ԻԳԱԿԱՆ ՊՐՕՖԷՍԻՈՆԱԼ ԱՐ

ՀԵՏՏԱՆՈՅԻ ԱՐՀԵՏԱԳԻՏԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՑԵԱՆ ԴԱՍԵՐ.

- 1) Հանդիմանների և սպիտակեղէնի ձեւի դասեր Գլոգլինսկում մեթօդով և շէշերով
- 2) Կարի դասեր մօղային ժուրնալներով:
- 3) Հարթակարի և զանազան ձեւապատկերների դասեր:
- 4) Դասեր տարրական և ծխական դպրոցների ուսուցչուհիներ պատրաստելու հա-
մար:

Վճարը ամսական 2 ռուբլի. երկու անգամ շաբաթը 5-ից մինչև 7 ժամը երեկո-
յան:

Տարրական և ծխական դպրոցների ուսուցչուհիները կարող են այցելել դասերը
ձրի: (№ 23) 31—40

ՍԱՐՊԻՆԿԱՆԵՐԻ ՄԱԳԱԶԻՆ

Թիֆլիս, Սօյալական փողոց, տուն Աղաբաբովի, Ամանային գործնական հիւ-
սուածքներ, ձեռքի պատրաստութեան տիկիներ, զգեստների, մանուկների զգեստ-
ների և պարանների շապիկների համար:

Մեծ ընտրութիւն լայն սարպինկաների նախշով:

Սարպինկայի գուլպաների թել, սաղա, գոյնզոյն: Ներկերը տեղական են:

Սարպինկայի զգեստների արկիւններում 3 ռուբլուց սկսած մինչև 60 կոպեկ:

Սարպինկայի իւրկաներ 1 ռ. 80 կ. և աւելի թանգ:

Սարպինկայի քիթի աղուկներ և գլխի թաշկինակներ:

ՖԱՐԻԿԱՆՏԵՐ ԱՌԻՏԻՍԱԿԱՆ ՏԱՆ

ԲԷՆԴԵՐ ԵՒ ՍՏԵՊԱՆՕՎ

(№ 47) 18—30